

OA, SPgŠ, VOŠ CR a JŠ s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o, Hradec Králové

# D ě j i n y P r a h y

Absolventská práce

srpen 2013

Jana Horáková



OA, SPgŠ, VOŠ CR a JŠ s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o, Hradec Králové

# D ě j i n y P r a h y

vzorová práce

Absolventská práce

Autor: Jana Horáková

Vedoucí práce: RNDr. Jiří Pražák

Hradec Králové

srpen 2013

**Anotace práce:**

V práci jsou stručně popsány...

**Prohlášení:**

Prohlašuji, že jsem odbornou maturitní práci zpracovala samostatně a zapsala jsem všechnu použitou literaturu.

Děkuji Ing. Janu Horákovi, vedoucímu práce, za .....

srpen 2013

vlastnoruční podpis



Obsah:

ÚVOD .....	2
1 PRAŽSKÝ HRAD .....	2
1.1 První hradní nádvoří .....	3
1.2 Druhé hradní nádvoří .....	3
1.3 Třetí hradní nádvoří .....	3
1.3.1 Katedrála sv. Víta .....	3
1.3.2 Korunovační klenoty .....	4
2 MALÁ STRANA .....	4
2.1 Malostranské náměstí .....	4
2.2 Karlův most .....	5
3 STARÉ MĚSTO .....	5
3.1 Prašná brána .....	5
3.2 Staroměstská radnice .....	6
3.2.1 Orloj .....	6
3.3 Karolinum .....	6
4 NOVÉ MĚSTO .....	7
4.1 Národní divadlo .....	7
5 PRAHA DNES .....	7
6 ZÁVĚR .....	8
Resumé	
Odkazy a poznámky	
Seznam použité literatury	

## ÚVOD

Praha je naše hlavní město a má velmi bohatou historii, která sahá až do pravěku, a proto bychom měli o tomto městě vědět co nejvíce.

Pražské území bylo osídleno již v pravěku, pravděpodobně od mladší doby kamenné. Postupem času se pravěké osady přibližovaly k toku Vltavy a někdy v 8. stol. n. l., kdy tu již žili Slované, posunul se hospodářský život až na hradčanský ostroh a na území Malé Strany. Mezi nejvýznamnější pražské části patří Pražský hrad, Staré Město, Malá Strana a Nové Město.

## 1 PRAŽSKÝ HRAD

V 80. letech 9. století vzniká Praha. Její počátky jsou vlastně počátky Pražského hradu, který byl zbudován ze dřeva na Zámecké hoře, skoro ve stejném místě, v jakém je nyní královský hrad (příloha 1, obr. 1). Pro větší bezpečnost byla Zámecká hora na západní straně přehrazena příkopem, přes který vedl most.

Východní část hory naši předkové nazývali Opyšem neboli Opušem. Tato část hory byla svou polohou velice bezpečná. Kníže Bořivoj nechal na hradě vystavět první pražský kostel zasvěcený Panně Marii,

Rozmach města nastal opět v 2. pol. 18. století, protože při pruském obléhání bylo značně zničeno. V této době dostal Hrad dnešní podobu a v 19. století za vlády krále Ferdinanda V. nedošlo již k významnému rozvoji Hradu.<sup>1)</sup>

## 1.1 První hradní nádvoří

Prvnímu hradnímu nádvoří říkáme český dvůr. Je to nejmladší hradní nádvoří. Na pilířích hlavní brány jsou zápasící giganti. Palácové bloky kolem nádvoří jsou z doby Marie Terezie.

## 1.2 Druhé hradní nádvoří

Do druhého nádvoří, které vzniklo v druhé polovině 16. stol. na místě bývalého předhradí, musíme projít Matyášovou branou. Je to první barokní stavba na Pražském hradě z roku 1614<sup>2)</sup>. Na nádvoří se nachází se především císařské konírny a v roce 1853 zde byla rozšířena kaple sv. Kříže<sup>3)</sup>.

## 1.3 Třetí hradní nádvoří

Podjezdem východního palácového křídla se dostaneme k nejstaršímu třetímu nádvoří, které vznikalo postupně po velkém požáru v r. 1541, kdy bylo zasypano vše, co zde stávalo ve středověku.

### *1.3.1 Katedrála sv. Víta*

Na tomto nádvoří se před námi vypíná katedrála sv. Víta (příloha 1, obr. 2), největší z pražských kostelů. Stavba byla započata roku 1344 Karlem IV., na místě rotundy z roku 929 a pozdější baziliky z roku 1060 až 1096. Prvním stavitelem chrámu byl Matyáš z Arrasu, která ho nedostavěl. Po jeho smrti ve stavbě pokračoval P. Parlér a jeho synové. Celkový chrám byl dostavěn až roku 1924. Nejvýznamnějším místem celého chrámu je Svatováclavská kaple, kde jsou uschovány české královské korunovační klenoty.



### 1.3.2 Korunovační klenoty

Korunovační klenoty (příl. 2) se skládají z meče z první poloviny 14. století, renesančního zlatého královského žezla, říšského jablka z druhé poloviny 16. století, pláště a štoly protkávané zlatem z první poloviny 18. století, podušky na korunovační klenoty zdobené znaky českých zemí z 2. pol. 19. stol.

Ale nejvzácnějším korunovačním klenotem je velmi cenná svatováclavská koruna vyrobená v roce 1346. Zdobí ji 46 spinelů, 20 safírů, 25 smaragdů a 20 perel.

Královské klenoty jsou dnes uloženy v Svatovítské katedrále, v komoře zabezpečené sedmi zámky a sedmi klíči, které mají v držení prezident země, arcibiskup, primátor hlavního města a další významné instituce.

## **2 MALÁ STRANA**

Malá Strana - Menší Město pražské bylo založeno Přemyslem Otakarem II. v roce 1257. V době Karla IV. bylo rozšířeno a opevněno novými hradbami, jejichž částí byla hladová zeď. Tuto část Prahy postihly mnohé požáry.

- 
- 
- atd.

### 2.1 Malostranské náměstí

V dějinách Malé Strany bylo toto náměstí až do roku 1784 centrem městského života. Jeho střed byl vždy zastavěn budovami. Při bojích s hradní posádkou v r. 1419 a po požáru v r. 1541 již byla většina původních domů zničena. Náměstí bylo zastavěno novými domy a paláci.

## 2.2 Karlův most

Spojnicí mezi dvěma pražskými městy tvoří Karlův most. Je nejstarším dochovaným pražským mostem. Měl dva předchůdce: dřevěný most z 10. století a první kamenný most asi od roku 1165 zvaný Juditin

- 
- 
- atd.

## **3 STARÉ MĚSTO**

V 1. pol. 10. století vznikaly na území Starého města - Většího města pražského - první malé a roztroušené osady. Pro rozvoj tohoto osídlení měly význam tři hlavní cesty, první vedla k Vyšehradu, druhá k pozdější Prašné bráně a třetí Židovskou osadou (dnes Josefov) k brodu na Poříčí, kde byla na konci 11. stol. osada německých kupců.

- 
- 
- atd.

### 3.1 Prašná brána

Prašná brána je součástí hradebního systému Starého Města pražského. Začala se stavět v roce 1475 k uctění krále Vladislava Jagellonského.

- 
- 
- 
- atd.

## 3.2 Staroměstská radnice

Radnici jako symbol samosprávy ji vymohlo Staré Město na králi Janu Lucemburském v roce 1338. Když český král Karel IV. získal roku 1355 císařskou korunu a Praha se stala hlavním městem římské říše, vzrostl i význam radnice. V této době také započal její staletý vývoj. V radní síni Staroměstské radnice byl v roce 1458 zvolen českými stavy českým králem Jiří z Poděbrad.

- 
- 
- 
- atd.

### *3.2.1 Orloj*

Začátkem 15. století vznikl na jižní straně věže radnice proslulý Orloj.

- 
- 
- 
- atd.

## 3.3 Karolinum

Mezi zajímavá historická místa Starého Města patří i Karolinum, které založil Karel IV. 7. 4. 1348 jako středisko vysokého učení a tím zůstalo do dnešní doby.

- 
- 
- 
- atd.

## **4 NOVÉ MĚSTO**

Hlavním důvodem vzniku této části v r. 1348 byla přelidněnost. Karel IV. chtěl získat nový prostor pro stále se rozvíjející město a při té příležitosti také přestěhoval ze Starého Města některé živnosti a řemesla, které rušily hlučným provozem klid nově založené univerzity.

- 
- 
- 
- atd.

### **4.1 Národní divadlo**

Je to nejkrásnější stavba české architektury, postavena J. Zítkem, a po požáru v srpnu r. 1881 byla obnovena architektem J. Schultem. Do jižní části budovy byla zapojena upravená budova Prozatímního divadla.

- 
- 
- 
- atd.

## **5 PRAHA DNES**

Postupně byly k Praze připojovány další a další obce např. v roce 1920 37 obcí, v r. 1968 21 obcí a v r. 1974 30 obcí a vznikla tzv. Velká Praha (příl. 3).

- 
- 
- 
- atd.

## **6 ZÁVĚR**

Tato práce mi ukázala Prahu v novém světle, lépe mi přiblížila historii některých památek a utřídila mi historickou posloupnost pražských dějin....

## **Resumé**

(text v anglickém jazyce)

Tato práce pojednává o ...

## **Odkazy a poznámky**

- <sup>1)</sup> Dolenský, Jan. *Praha ve své slávě a utrpení*, 3. upr. vyd. Praha: RIOPRESS (rok vydání nenalezen). s. 85 - 89
- <sup>2)</sup> Hrůza, Jiří. *Město Praha*. 2. vyd. Praha: Odeon, 1989. s. 105 tento letopočet ale popírá ve své publikaci Dvořák, A. *Historie Prahy*. 2. upr. vyd. Praha: Olympis, 2001 s. 51
- <sup>3)</sup> Rybář, Ctibor. *Praha - průvodce*, 3. upr. vyd. Praha: Olympia, 1985. s. 145

## Seznam použité literatury

Dolenský, Jan. *Praha ve své slávě a utrpení*. 3. upravené vyd. Praha: RIOPRESS, (rok vydání nenalezen). 197 s.

Hrůza, Jiří. *Město Praha*. 2. vyd. Praha: Odeon, 1989. 185 s.

Rybář, Ctibor. *Praha – průvodce*. 3. upravení vyd. Praha: Olympia, 1985. 245 s.

Zilinsky B., Pešaha, J. a Urbánková, E. *Královská cesta*.

2. upravené vyd. Praha: Panorama, 1988. 189 s.

### Periodika:

Historický měsíčník, ročník 1999, Praha

Pražský zpravodaj, ročník 1977, sv. 10, Praha

### Elektronické zdroje:

Jan Novák. *Praha-historická*. [online]. [2013-08-28]. Dostupné z: [www.praha.cz/historie/](http://www.praha.cz/historie/)

Oficiální stránky města Praha [online]. 2013[cit. 2010-08-12]. Dostupné z [www:](http://www.praha.org/)

<http://www.praha.org/>



## **Seznam příloh**

Příloha 1: obr. 1 - Pražský hrad

obr. 2 - Katedrála sv. Víta

Příloha 2: Korunovační klenoty

Příloha 3: Přidružené obce Prahy - tabulka



Obr. 1 –Pražský Hrad

Jan Novák. *Praha -historická*. [online]. [2013-08-28]. Dostupné z: [www.praha.cz/historie/](http://www.praha.cz/historie/)



Obr. 2 – Katedrála sv. Víta, Plicka, V. *Praha v obrazech*. 2. vyd. Praha: Albatros, 1998. s. 57

